

Meghalt Zichy János gróf

Zichy János gróf valóságos belső titkos tanácsos, az aranygyapjas rend lovagja, volt kulturizminiszter, az Actio Catholica világi elnöke és a keresztény néppárt elnöke 76 éves korában csütörtökön, január 6-án reggel Budapesten elhunyt.

Zichy János gróf Nagylángon született. Középiskolai tanulmányait a jezsuiták kolksburgi intézetében kezdte és a székesfehérvári ciszterciánknál, egyetemi tanulmányait pedig a berlini és budapesti egyetemen végezte. Elterehívója volt a Szent Imre-körnek. Közzolgálatát Fejér megyében kezdte mint tiszteletbeli aljegyző. 1894-ben a főrendiház tagja lett, 1896-ban pedig országgyűlési képviselő néppárti programmal. Evekben át elnöke volt a néppártnak. 1904-ben az obstrukció miatt kilépett pártjából, pártonkívüli lett; 1906-ban az alkotmánypárthoz, 1910-ben pedig a nemzeti munkapárthoz csatlakozott. 1910-ben lett vallás- és közoktatásügyi miniszter; miniszterségéről a Dési—Lukács-perben tett vallomása miatt mondott le. A háború és forradalmak alatt kilépett a munkapártból. A Wekerle-kormányban ismét kulturizminiszter. Az összeomláskor visszavonult a politikai élettől s a Károlyi-forradalom alatt ellenforradalmi mozgalmat kezdett, amiért Bécsbe kellett menekülnie. A második nemzetgyűlés idején megalakította a keresztény gazdasági pártot, amely a keresztényszocialistákkal egyesülve, felvette a keresztény gazdasági és szociális párt nevet. Évtizedeken keresztül vezére volt a katolikus közéletnek. Nagy érdeme, hogy akkor harcolt a katolikus elvek igazáért, amikor a liberalizmus virágkorát élte s amikor ez a kiállás bátorságot és elszántságot jelentett. Zichy János egész napjainkig tevékeny politikai életet folytatott s mindenütt ott volt, ahol elveit hallatni kellett. Az Actio Catholica-ban, a Szent István-társulatban és akadémián, a központi katolikus körben és a pártéletben igen tevékeny részt vett élete utolsó idejéig. Végig a konzervatív keresztény irányzatot képviselte. A közelmúltban pártjából újjáélesztette a néppártot. Az elhunyt államférfi több kitüntetés birtokosa volt. Halálát a katolikus közélet és a politikai világ mély részvétellel gyászolja. Feleségéhez és négy fiához intézett részvéttáviratok mutatják a halála felett érzett veszteséget.

A kormányzó úr *Öfömméltósága* az alábbi részvéttáviratot intézte Zichy János gróf özvegyéhez:

„Nagy sajnálattal értesültem Zichy János gróf önmegméltóságának elhunytáról, aki féltévszázados közéleti működésével a törvényhozásban, a vallási és közoktatásügyi kormányzat élén és a katolikus társadalmi mozgalmak irányításában híven és önzetlenül szolgált a nemzetét. Előkelő egyéniségének távozásával a magyar közéletet ért súlyos veszteség alkalmából bensőséges részvételemet fejezem ki. Horthy.“

Kállay Miklós miniszterelnök Zichy János gróf özvegyéhez a következő táviratot intézte:

„A kormányt mélyen átértett fájdalommal töltötte el az a gyászír, amely a grófné férjének, nagyméltóságú Zichy János gróf belső titkos tanácsos, nyugalmazott miniszter, országgyűlési képviselőnek, az országgyűlési keresztény néppárt oly nagybecsült és igen tisztelt elnökének elmúlását közölte velünk. Méltóztatásuk megengedni, nagyméltóságú grófné, hogy gyászában a kormányval együtt mély részvétellel és igaz együttérzéssel osztozhassam. A megboldogult nemes emléket a magyar nemzet mindenkor kegyelettel fogja megőrizni. Kállay Miklós miniszterelnök.“

A miniszterelnök részvéttáviratot intézett a keresztény néppárt alelnökéhez, Esterházy Móric grófhöz is. A távirat így szól:

„A kormány mély megrendüléssel értesült Zichy János gróf belső titkos tanácsos, nyugalmazott miniszter, országgyűlési képviselő, a keresztény néppárt közszereletben és tiszteletben álló érdemes elnökének szomorú elhunytáról. A párt mély gyászában úgy a magam, mint a vezetésem alatt álló kormány őszinte, mély részvételt fejezem ki. Zichy János gróf két ízben mint vallás- és közoktatásügyi miniszter és évtizedeken keresztül mint országgyűlési képviselő mindig híven szolgálta hazáját. Elmúlása fájdalmas vesztesége a magyar közéletnek és az ország katolikus társadalmának is, hiszen egyháznak mindig hű fia és a magyar katolikuságnak lelkes vezető egyénisége volt. Az elvesztése felett átértett mély gyászban szolgáljon vigasztalásul az a tudat, hogy nemes emléket az egész nemzet kegyelettel fogja megőrizni. Kállay Miklós miniszterelnök.“

József főherceg a következő részvéttáviratot intézte Zichy János gróf özvegyéhez: „Önmegméltósága Zichy Jánosné grófné, Budapest. Mélyen meghatva, feleségem és én, szívrünk mélyéből osztozunk nagyméltóságod nagy bánatában. En is meghitt régi barátomat vesztettem el a boldogultban, akiért hő imám száll az egek Urához. József főherceg, tábornagy.“

Zichy János gróf holttestét pénteken délelőtt a Kerepesi-úti temetőbe szállították. Innen január 10-én, hétfőn a reggeli órákban az Egyetemi-templomba viszik, ahol fél 10 órakor Czaplak Gyula egri érsek ünnepélyes gyászmisét pontifikál az elhunyt lelkiüdvéért. A templomból a holttestet a Nemzeti Múzeum előcsarnokába szállítják, ahol ugyanaznap déli 12 órakor Serédi Jusztinián bíboros-hercegszék primás beszenteli, majd ennek megtörténte után Szinyei Merse Jenő kulturizminiszter gyászbeszédet mond az elhunyt fölött. A temetés január 11-én, kedden délelőtt lesz Nagylángon a családi sírban.